

Vážení kolegové,

zasílám informaci k ukončení kursu pro doktorandy
Estetika divadla a dramatu.

Termín: 9. června (st.) ve 14 hodin, DIFA JAMU

V průběhu kursu jsme představili tyto texty (některé formou power-pointové prezentace (I.O.), jiné s pomocí hand-outu - přehledná tabulka ke Kierkegaardově eseji o proměně antického tragična; jiné jako komentář k dramatickému textu - Hamletův monolog k hercům).

Aristotelés: Poetika
Richard Janko: From Catharsis to Aristotelian Mean
Soeren Kierkegaard: O krizi vůbec a jedné krizi v životě herečky
Reflex antického tragična v tragičnu moderním
(in: Petr Osolsobě: Kierkegaardova estetika divadla a dramatu, CDK, Brno, 2006)
Otakar Zich: Estetika dramatického umění (celé první vydání jsem oscannoval
a dal na www.phil.muni.cz/estetika/evropa
I. POJEM DRAMATICKÉHO UMENI (ss. 1-70) všichni

+ Dramatický text (73-111) - dramaturgové a pedagogové
+ Dramatická osoba - tvorba hercova - teoretikové herectví a pedagogové
+ VI-VII (1. a 2. úkol režisérův) - teoretici režie
+ VIII - sémantika hudba (úkol skladatelův) - dle specializace, apt.
Ivo Osolsobě: Kurs obecné teatristiky (in: Principia parodica)
Petr Osolsobě: Hamletův monolog k hercům v perspektivě jezuitského divadla (in: Ad honorem Bořivoj Srba, DIFA 2005)

Děkuji všem, kteří během roku napomáhali realizaci našeho kursu. Všem přeji v závěru studia vše dobré a hojně vytrvalosti!

Petr Osolsobě

ážení kolegové,

zkušební termín z filosofie pro doktorandy bude v úterý 11.1. v obvyklou dobu (8.30). Připravte si kolokviální námět (možno i písemně k přečtení), který vychází z přednášené látky a v němž se uplatní některé z přednášených pojmů.

Probrali jsme základy Aristotelovy Etiky s návazností na 1) Poetiku; 2) antickou i moderní filosofii (návaznosti kladné i záporné) a 3) klasickou dramaturgii, zvl. Shakespeara, a to zhruba v tomto pořadí:

1) úvod, části filosofie, souvislost morální filosofie s estetikou dramatu; pojem etiky v antice a dnes; pojem dobra a druhy dobra; Platon, Aristoteles, Ciceronův spis O Povinnostech; důležitost pojmu dobra pro morální filosofii; definice dobra u Platona a Aristotela; dobro jako předmět intence, zaměřenost mentálních a volních aktů k cíli, cíl pravý (nepodmíněný) a zdánlivý (podmíněný důvodem a hlediskem); dobro jako předmět přání; zlo jako privace dobra; otázka dobroty či špatnosti lidské přirozenosti; krajní odpovědi.

2) pojem záměrné volby EN III, 4, vše co souvisí s pochopením této kapitoly; dobrovolnost vs. záměrná volba, nutnost x kontingence; příroda - jednání - tvoření, mínění + schopnost žádavá; volba úplná a defektní, retroaktivní účín volby na povahu jednajícího, atd., estetika dramatické osoby a rozpoznání příčin jednání; příklady z klasické dramaturgie (Hamletův rozhovor s Gertrudou);

3) nauka o příčinách a její aplikace na jednání a tvorbu; habity k jednání a k tvorbě; formální, materiální a finální aspekty tvorby; tvorba a teleologické (finalistické) uvažování v oblasti psaní, režie i herectví; rozdíl mezi teorií a praxí (O duši III) a jeho důsledky pro pedagogiku a umělecké školství;

4) EN II a EN VI - jednání a tvorba - obdoby a rozdíl, pojem habitu podrobněji, pojem středu, atd. atd., srovnání Aristotela s představiteli moderního myšlení (příliš intelektualistické - Kant - a příliš deterministické, či instinktivistické výklady jednání - Nietzsche, Freud); tři podmínky mravního jednání (skutek, úmysl, okolnosti) a různé typy defektního jednání;

5) pojem středu (meson, mesotes) v Aristotelově etice a estetice (R. Janko: From Catharsis to Aristotelian Mean), katarze jako nácvik adekvátních emocionálních odpovědí;

pojem analogie a význam analogického uvažování v estetice a etice.

Literatura: Aristoteles: Poetika a Etika Nikomachova
Richard Janko: From Catharsis to Aristotelian Mean (článek)

další literatura (pouze zmíněna a doporučena v rámci kursu):

Platon: Obrana Sokrata, Faidon
M.T. Cicero: O Povinnostech
Starý Zákon: Knihy Mojžíšovy
Nový Zákon: evangelia, Pavel 1. Korintánům 13 (agapé,
charitas)
Augustin: O Boží obci (kn. I-IV)

Pierre Aubenque: Rozumnost podle Aristotela
Martha Nussbaumová: Křehkost dobra
Simone Weilová: Dobro, mez a rovnováha
Josef Pieper: Ctnosti